

75. Hjärtaredsåns dalgång

Naturvärde: BZFKLG

Klass: 1

Ekokarta-löpnr: 5282-02

Areal: 932,4 ha

Socken: Svartrå, Ullared och Källsjö

Omfattning

Området utgörs av Hjärtaredsåns dalgång från sjön Barken till utloppet i Högvadsån.

Nuvarande status

Området ingår i riksintresset för naturvård Ätradalen-Högvadsån, NN12.

Bedömning

En mycket naturskön dalgång i skogsbygden med en mångfald av olika naturtyper och många sällsynta eller rödlistade arter i vattnet, i naturbetesmarker och i ädellövskogar.

Det är av allra största vikt att den naturliga laxstammen och den artrika bottenfaunan bevaras och att reproduktionsbottarna skyddas mot negativt påverkan. Det är viktigt med fortsatt skötsel naturbetesmarker och att värdefulla skogar undantas från rationell skogsskötsel.

Hjärtaredsåns natursköna dalgång ingår i det stora riksintresset Ätran-Högvadsån.

Hjärtaredssån har en värdefull bottenfauna med flera sällsynta eller rödlistade arter, bland annat flodpärlmussla, och i nedre delen finns även goda lekbottnar för lax och öring.

I dalgången finns dessutom flera värdefulla naturbetesmarker och gamla ädellövskogar med ett mycket rikt växt- och djurliv.

Fågellivet är rikt i området som också erbjuder en attraktiv miljö för rekreation och friluftsliv.

Särskilt värdefulla delområden

Nedan beskrivs de mest värdefulla delområdena i dalgången, utöver själva vattendraget:

A. Flähult (14,5 ha)

Vid Flähult finns utmed Hjärtaredsån flera avsnitt med betade strandängar som har en variationsrik fuktängs- och hedvegetation. Exempel på hävdgynnade arter är stagg, klockgentiana, hirsstarr, ängsvädd, slättergubbe och vaxskivlingar. Betade sötvattenstrandängar är en hotad naturtyp och det är angeläget med en fortsatt beteshävd av dessa marker.

B. Bokskogar öster om Hjärtaredssjön (37,2 ha)

I sluttningarna öster om Hjärtaredssjön finns gamla, delvis urskogsartade bokskogar med bergbranter och källflöden. Här finns en stor artmångfald med många rödlistade arter. Här följer ett axplock signalarter och rödlistade arter ur artlistan: lamellsnäcka, skogsduva, tandrot, röd pysslinglav, liten ädellav, kornbandmossa och sydkvastmossa. Det är ett bokskogsområde av högsta klass som bör undantas helt från skogsskötsel, bortsett från röjning av gran.

C. Ulvbad (11,1 ha)

I den branta bergssluttningen åt väster vid Ulvbad växer en gammal bokskog med inslag av asp, ek och lind. Skogen har höga naturvärden och här finns bland annat rödlistade arter som brunpudrad nållav, orangepudrad klotterlav, klosterlav och bokfjädermossa.

Vid Ulvbad och Tornared finns även ett småskalig kulturlandskap med naturbetesmarker som har en hävdgynnad flora med arter som stagg, gökärt, ängsvädd och svinrot. Fortsatt bete med nötkreatur är angeläget.

D. Trollgrottan i Gnipeberg (< 1 ha)

Trollgrottan ligger i den fina bergbranten vid Ulvvad (se föreg. delområde). Vid foten av stupet finns flera blockgrottor i rasbranten, men själva Trollgrottan ligger ca 50 meter längre upp i bergbranten och den är en stor sprickgång med tre ingångar. Den är minst 38 meter lång och därmed Hallands längsta grotta. Bredden överstiger sällan en meter medan takhöjden bitvis är över tio meter.

E. Danmark-Hägerön (22,3 ha)

Danmark och Hägerön är avsatta som fågelskyddsområde med tillträdesförbud 1 april – 15 juli årligen.

F. Svartrå-Barkhult (29,5 ha)

Området är mycket kuperat och omfattar bokskog i rasbrant men även en mäktig granskog i dimensioner som i dag är sällsynt i södra Sverige. I området finns dessutom en kulturhistoriskt intressant torvtäkt där spåren efter torvtäkt syns tydligt trots att där inte bedrivits täkt på minst 30 år.

Referenser

Bengtsson, L. 1988. Grottor i Hallands län. Länsstyrelsens meddelande 1988:5.

Erlandsson, J., 2000. Områden av riksintresse för Naturvård i Hallands län. Länsstyrelsens meddelande 2001:20.

Fritz, Ö. 1996. Ytvattenvårdsprogram för Hallands län. Länsstyrelsens meddelande 1996:13.

Fritz, Ö. 1997. Skyddsvärd bottenfauna i rinnande vatten. Länsstyrelsens meddelande 1997:2.

Hernborg, K., Skålles, H. & Lindfeldt, K. 1989. Ängs- och hagmarker i Falkenbergs kommun. Länsstyrelsens meddelande 1989:11.

Larsson, K. 1988. Översiktlig naturinventering av Ätrans och Högvadsåns dalgångar i Falkenbergs kommun. Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen 1977. Natur i Hallands län, inventering och handlingsprogram för allmän naturvård.

Länsstyrelsens artdatabas, ej publicerad.

Naturvårdsverket 1996. Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet, ej publicerad.

Proschwitz, T. 2001. Miljöövervakningsstudier av landlevande mollusker i Hallands län. Länsstyrelsens meddelande 2001:13.

Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotops inventering 1993-1996, opublicerad.

Vätters

Foto: Ingemar Alenäs